Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0079

Puolustusalan sisämarkkinoita haittaavien esteiden poistaminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2026 puolustusalan sisämarkkinoita haittaavien esteiden poistamisesta (2025/2143(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT),

– ottaa huomioon valtion- tai hallitusten johtajien epävirallisessa kokouksessa 11. maaliskuuta 2022 annetun Versailles’n julistuksen,

– ottaa huomioon neuvoston 21. maaliskuuta 2022 ja Eurooppa-neuvoston 25. maaliskuuta 2022 hyväksymän asiakirjan ”Turvallisuus- ja puolustusalan strateginen kompassi – Euroopan unioni, joka suojaa kansalaisiaan, arvojaan ja etujaan sekä edistää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta”,

– ottaa huomioon pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) ja siihen osallistuvien jäsenvaltioiden luettelon vahvistamisesta 11. joulukuuta 2017 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2017/2315[1],

– ottaa huomioon yhteisön sisällä tapahtuvia puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta 6. toukokuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/43/EY[2],

– ottaa huomioon hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja

---

1 EUVL L 331, 14.12.2017, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.
2 EUVL L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.

2004/18/EY muuttamisesta 13. heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/81/EY[3],

– ottaa huomioon Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta 29. huhtikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/697[4],

– ottaa huomioon ampumatarviketuotannon tukemisesta 20. heinäkuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1525 (ASAP)[5],

– ottaa huomioon välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA) 18. lokakuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2418[6],

– ottaa huomioon Euroopan puolustusteollisuusohjelman ja puolustustarvikkeiden oikea-aikaisen saatavuuden ja toimituksen varmistamista koskevan toimenpidekehyksen perustamisesta 16. joulukuuta 2025 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/2643 (EDIP-asetus)[7],

– ottaa huomioon asetusten (EU) 2021/694, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697, (EU) 2021/1153 ja (EU) 2024/795 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse puolustukseen liittyvien investointien edistämisestä EU:n talousarviossa ReArm Europe -suunnitelman toteuttamiseksi 19. joulukuuta 2025 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/2653[8],

– ottaa huomioon välineen perustamisesta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla (SAFE) 27. toukokuuta 2025 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2025/1106[9],

– ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puolustusvalmiutta koskevien hankkeiden lupamenettelyn nopeuttamisesta (COM(2025)0821), 17. kesäkuuta 2025 annetun komission

---

3 EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.
4 EUVL L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.
5 EUVL L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.
6 EUVL L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.
7 EUVL L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.
8 EUVL L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.
9 EUVL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetusten (EY) N:o 1907/2006, (EY) N:o 1272/2008, (EU) N:o 528/2012, (EU) 2019/1021 ja (EU) 2021/697 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse puolustusvalmiudesta sekä puolustusinvestointien ja puolustusteollisuutta koskevien edellytysten helpottamisesta (COM(2025)0822) sekä 17. kesäkuuta 2025 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2009/43/EY ja 2009/81/EY muuttamisesta puolustukseen liittyvien tuotteiden EU:n sisäisten siirtojen yksinkertaistamisen sekä turvallisuus- ja puolustusalan hankintojen yksinkertaistamisen osalta (COM(2025)0823), jotka ovat osa 17. kesäkuuta 2025 annettua puolustusalan koontiasetusta,

– ottaa huomioon Euroopan puolustuksesta erityisesti 6. maaliskuuta 2025, 20. maaliskuuta 2025, 26. kesäkuuta 2025 ja 23. lokakuuta 2025 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,

– ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman direktiivin 2009/81/EY täytäntöönpanosta puolustus- ja turvallisuusalan hankintojen osalta ja direktiivin 2009/43/EY täytäntöönpanosta puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtojen osalta[10],

– ottaa huomioon 2. huhtikuuta 2025 antamansa päätöslauselman yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanosta – vuosikertomus 2024[11],

– ottaa huomioon 25. marraskuuta 2025 antamansa päätöslauselman Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuutta koskevan raportin (Draghin raportti) institutionaalisista näkökohdista[12],

– ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2024 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Uusi Euroopan puolustusteollisuusstrategia: Puolustusvalmiuden saavuttaminen aiempaa reagoivamman ja häiriönsietokykyisemmän Euroopan puolustusteollisuuden avulla” (JOIN(2024)0010),

– ottaa huomioon komission silloisen puheenjohtajaehdokkaan Ursula von der Leyenin 18. heinäkuuta 2025 seuraavalle Euroopan komissiolle 2024–2029 esittämät poliittiset suuntaviivat, joiden otsikkona oli ”Euroopan valinta”,

– ottaa huomioon 9. syyskuuta 2024 julkaistun Mario Draghin kilpailukykyraportin ”The future of European competitiveness”

---

10 EUVL C 494, 8.12.2021, s. 54.
11 EUVL C, C/2025/4388, 9.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0285.

(Draghin raportti) ja erityisesti sen neljännen luvun turvallisuuden lisäämisestä ja riippuvuuksien vähentämisestä,

– ottaa huomioon 30. lokakuuta 2024 julkaistun Sauli Niinistön raportin ”Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness” (Niinistön raportti),

– ottaa huomioon 10. huhtikuuta 2024 julkaistun Enrico Lettan raportin ”Much more than a Market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens” (Lettan raportti),

– ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2025 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen valkoisen kirjan Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä (JOIN(2025)0120),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan ja sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon turvallisuus- ja puolustuspolitiikan valiokunnan mietinnön (A10-0017/2026),

A. katsoo, että vuosikymmeniä kestäneet kansalliseen tasoon keskittyneet puolustushankinnat, teollisuuden hajanaisuus, sääntelyesteet, riittämättömät investoinnit, toisistaan poikkeavat uhka-arviot ja ulkopoliittiset tavoitteet, yhdennetyn voimavarojen suunnittelun ja kysynnän yhdistämisen puute sekä kilpailu teollis- ja tekijänoikeuksista ovat estäneet tehokkaiden ja täysin yhdentyneiden puolustusalan sisämarkkinoiden kehittymisen ja heikentäneet jäsenvaltioiden puolustusjärjestelmien yhteentoimivuutta, mikä on aiheuttanut merkittäviä lisäkustannuksia veronmaksajille ja samalla heikentänyt EU:n kykyä suojella kansalaistensa turvallisuutta ja Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa (EDTIB) sekä estänyt Euroopan strategisen riippumattomuuden, häiriönsietokyvyn ja kilpailukyvyn täysipainoisen toteutumisen;

B. ottaa huomioon, että Lettan ja Draghin raporteissa tuodaan esiin EDTIB:n kilpailukykyyn vaikuttavien rakenteellisten heikkouksien yhdistelmä ja että keskeisinä haasteina mainitaan hajanaisuus, riittämättömät julkiset puolustusmenot ja rahoituksen rajallinen saatavuus ja näin ollen tunnustetaan, että on tarpeen muodostaa todelliset puolustusalan sisämarkkinat; ottaa huomioon, että valkoisessa kirjassa Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta korostetaan, että toimissa olisi keskityttävä puolustushankintoja koskeviin sääntöihin ja menettelyihin, puolustukseen liittyvien tuotteiden EU:n sisäisiin siirtoihin ja kansallisten sertifiointilupien vastavuoroiseen tunnustamiseen; ottaa huomioon, että Niinistön raportissa korostetaan myös tarvetta parantaa Euroopan yleistä valmiutta, myös siltä osin kuin on kyse siviili- ja sotilasalan

häiriönsietokyvyn yhdentämisestä, ja toteaa, että myös näihin tarpeisiin voidaan vastata tehokkaammin puolustusalan sisämarkkinoiden avulla;

C. katsoo, että Euroopan puolustuksen häiriönsietokykyinen, kilpailukykyinen ja innovatiivinen teollinen perusta on välttämätön, jotta voidaan toteuttaa strateginen kompassi ja varmistaa EU:n pelotevaikutus ja kyky puolustautua Puolustusvalmius 2030 -suunnitelman mukaisesti; katsoo, että tämä edellyttää johdonmukaista teollisuus- ja teknologiapolitiikkaa, jolla voidaan tukea yhteistoimintakykyisiä voimavaroja, turvata kriittiset toimitusketjut, tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset) ja edistää kaksikäyttöinnovaatioita;

D. ottaa huomioon, että joidenkin jäsenvaltioiden liian tiukka lähestymistapa EU:n sisäisten siirtojen ja vientivalvonnan suhteen on aiemmin vaikuttanut erityisesti pienempiin jäsenvaltioihin sijoittautuneisiin puolustusalan yrityksiin, mikä osoittaa, kuinka yksi pullonkaula voi heikentää koko EU:n laajuisia toimitusketjuja; ottaa huomioon, että pk-yritykset kohtaavat erityisiä esteitä puolustusalan markkinoille pääsyssä; ottaa huomioon, että EU:n nykyisissä kilpailusäännöissä ja valtiontukikehyksissä ei ole räätälöityjä säännöksiä yhteistyöhön perustuvista ja rajatylittävistä puolustushankkeista, mikä saattaa haitata teollista yhteistyötä ja yhdentämistä; ottaa huomioon, että EU:n rahoitusvälineistä rahoitetuille puolustushankkeille ei ole erityistä ryhmäpoikkeusta tai vastaavaa helpottavaa mekanismia, mikä aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta yhteistä tutkimus- ja kehitystyötä tekeville yrityksille; ottaa huomioon, että julkisesti rahoitettua puolustusalan tutkimusta ja kehittämistä koskevan asianmukaisen teollis- ja tekijänoikeus- sekä lisensointikehyksen puuttuminen rajoittaa sertifioitujen eurooppalaisten mallien tuotantoa, johon osallistuu useita tuottajia, ja yhteishankintavälineiden tehokkuutta;

E. ottaa huomioon, että Euroopan puolustusteollisuus kärsii vakavasta ammattitaitoisten työntekijöiden pulasta ja ikääntyvästä työvoimasta, mikä voi johtaa tuotannon pullonkaulojen syntymiseen ja haitata laajentamista; ottaa huomioon, että erot puolustusteollisuuden henkilöstöä ja yrityksiä koskevissa kansallisissa turvallisuusselvitysvaatimuksissa estävät rajatylittävän yhteistyön lisäämistä, koska yrityksiin tai insinööreihin, joilla on lupa käsitellä turvallisuusluokiteltuja tietoja yhdessä jäsenvaltiossa, kohdistetaan pitkiä ja päällekkäisiä selvityksiä muissa jäsenvaltioissa; ottaa huomioon, että pitkät kehityssyklit ja suuri haluttomuus ottaa riskejä estävät Euroopan asevoimia ottamasta nopeasti käyttöön ja soveltamasta innovatiivisia teknologioita;

F. katsoo, että näiden investointien julkisen tuen lisäämiseksi taloudellisten tuottojen ja hyötyjen on jakauduttava tasapuolisesti ja oikeasuhteisesti eri puolille EU:ta siten, että kansallisten puolustusteollisuuden perustojen erityispiirteet otetaan huomioon;

katsoo, että rajatylittävässä yhteistyössä olisi myös varmistettava pk- ja pienten midcap-yritysten oikeudenmukainen ja täysi osallistuminen puolustusalan arvoketjuun ja että sillä olisi vahvistettava koko EU:n alueellista yhteenkuuluvuutta; katsoo, että puolustusalan investoinneilla voidaan luoda laadukkaita työpaikkoja monille eri alueille ja siten edistää koheesiotavoitteiden saavuttamista;

G. katsoo, että viimeaikaiset tapahtumat ovat paljastaneet riskit Euroopan puolustusalan toimitusketjujen keskittymisessä, sillä kriittiset puolustukseen liittyvät tuotteet ja tuotantopanokset ovat usein riippuvaisia vain yhdestä tai muutamasta toimittajasta; katsoo, että tällainen keskittyminen aiheuttaa kriisiaikoina yksittäisiä vikakohtia ja haavoittuvuuksia, minkä vuoksi on tärkeää monipuolistaa kiireellisesti toimituslähteitä ja varmistaa niiden varakapasiteetti;

H. ottaa huomioon, että Draghin raportin mukaan EU:n yhteistoiminnallisten hankintojen osuus puolustustarvikkeiden hankintamenoista oli vuonna 2022 vain 18 prosenttia, mikä on selvästi alle Euroopan puolustusviraston (EDA) kehyksissä sovitun 35 prosentin tavoitearvon; toteaa, että EU on asettanut poliittisen tavoitteen hankkia vähintään puolet puolustustarvikkeistaan eurooppalaisilta tuottajilta vuoteen 2030 mennessä;

I. katsoo, että tavoite luoda puolustusalan sisämarkkinat on viime kädessä keino Euroopan turvallisuuden varmistamiseen ja strategisen riippumattomuuden saavuttamiseen eikä itsetarkoitus; katsoo, että puolustusteollisuuden yhdentymisellä olisi vahvistettava EU:n kykyä suojella kansalaisiaan ja arvojaan, varmistettava häiriönsietokyky ja pelotevaikutus sekä säilytettävä EU:n toimintavapaus; katsoo, että on löydettävä tasapaino markkinoiden tehokkuuden sekä suvereniteetin ja solidaarisuuden edellytysten välillä;

J. katsoo, että yhteinen puolustusvoimavarojen suunnittelu, kehittäminen, tuotanto ja hankinnat EU:ssa lisäisivät julkisten investointien tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä johtaisivat teollisiin ja operatiivisiin hyötyihin, mikä vahvistaisi sosiaalista ja poliittista tukea puolustusinvestointien välttämättömälle lisäämiselle niukkojen talousarvioiden aikana sekä parantaisi merkittävästi EU:n ja sen jäsenvaltioiden kykyä saavuttaa täysi puolustusvalmius ennen vuotta 2030 ja todellinen Euroopan puolustusunioni; katsoo, että tällaiset EU:n yhteiset toimet olisi koordinoitava Naton suunnitteluprosessien kanssa ja niissä olisi vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä;

K. toteaa, että jäsenvaltiot harkitsevat investointiensa ja yhteistyön lisäämistä yhteisissä puolustushankkeissa vain, jos näihin hankkeisiin liittyy niiden asevoimien yhteisen edun mukaisten sotilaallisten voimavarojen kehittämistä;

L. ottaa huomioon, että EU on esittänyt useita aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan EU:n puolustusvalmiutta, parantamaan investointiedellytyksiä ja kannustamaan yhteisiin toimiin, mutta se ei ole tähän mennessä ehdottanut muutostoimenpiteitä, joita tarvitaan puolustukseen liittyvien tuotteiden todellisten sisämarkkinoiden luomiseen; ottaa huomioon, että EU:n puolustushankintoja (direktiivi 2009/81/EY) ja EU:n sisäisiä siirtoja (direktiivi 2009/43/EY) koskevia sääntöjä ei ole vielä kattavasti päivitetty turvallisuusympäristön merkittävistä muutoksista huolimatta; ottaa huomioon, että sidosryhmät pitävät molempia direktiivejä usein liian monimutkaisina ja kokevat, että niiden saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä jäsenvaltioissa on hidasta ja ongelmallista, mikä edellyttää kohtuuttomasti hallinnollista työtä ja aiheuttaa sisämarkkinoiden pirstoutumista;

M. ottaa huomioon, että geopoliittisten uhkien lisääntymisen, erityisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan ja sen EU:hun kohdistamien hybridihyökkäysten ja -provokaatioiden sekä Lähi-itää ja Afrikkaa vaivaavan terrorismin ja epävakauden, vuoksi 90 prosenttia EU:n kansalaisista odottaa oikeutetusti, että EU tehostaa yhteistyötään turvallisuuden ja puolustuksen alalla, myös Naton puitteissa ja muiden samanmielisten kumppaneiden kanssa, kansalaisten suojelemiseksi ja EU:n etujen ja arvojen puolustamiseksi maailmanlaajuisesti; katsoo, että yhä epävakaampi turvallisuusympäristö EU:n lähialueilla edellyttää johdonmukaisia ja koordinoituja toimenpiteitä, erityisesti puolustukseen liittyvien tuotteiden ja palvelujen esteettömän liikkuvuuden varmistamiseksi;

Visio unionin puolustusalan sisämarkkinoista

1. muistuttaa, että Draghin raportin mukaan tiiviimpi yhteistyö voisi johtaa valtaviin, jopa 30 prosentin tehokkuussäästöihin vuotuisissa puolustusmenoissa koko EU:ssa ja lisätä merkittävästi nykyisten puolustusmenojen vaikuttavuutta; korostaa, että tällä saataisiin aikaan laajempia etuja EU:n kilpailukyvyn, häiriönsietokyvyn ja strategisen suvereniteetin kannalta, sillä se merkitsisi huomattavia työllistymismahdollisuuksia, taloudellista kehitystä ja teknologista johtoasemaa kaikkialla EU:ssa; korostaa, että todelliset puolustusalan sisämarkkinat ovat ratkaisevan tärkeät, jotta voidaan edistää eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä EU:n lisäksi myös maailmanmarkkinoilla, joilla niiden on kilpailtava muun muassa Yhdysvaltojen pääasiallisten toimeksisaajien kanssa;

2. katsoo, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden kohtaamat huomattavat haasteet ja uhat edellyttävät, että niiden yhteistyötä ja koordinointia puolustusalalla uudistetaan perusteellisesti; korostaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on muutettava perinpohjaisesti käsitystään puolustusteollisuuden tuotannosta ja kehitettävä todelliset puolustusalan sisämarkkinat, kuten Lettan, Draghin ja Niinistön raporteissa ja valkoisessa kirjassa Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta kehotetaan; kehottaa jäsenvaltioita luopumaan

kansallismielisistä asenteista kansallista teollista perustaansa kohtaan, ottamaan EU:n tason puolustusyhteistyön hyödyt paremmin huomioon kansallisessa puolustussuunnittelussaan sekä tunnustamaan EU:n toimielinten ja virastojen aktiivisen tuen keskeisen roolin tällaisen yhteistyön helpottamisessa ja koordinoinnissa samalla, kun vahvistetaan kaikkien sidosryhmien keskinäistä luottamusta;

3. korostaa, että ainoastaan todelliset puolustusalan sisämarkkinat voivat tarjota tarvittavat keinot sellaisen kilpailukykyisen, innovatiivisen ja häiriönsietokykyisen EDTIB:n perustamiseen ja ylläpitämiseen, joka kykenee toimittamaan tarvittavat tarvikkeet vaadittuina ajanjaksoina ja vaaditussa laajuudessa, sekä mahdollistaa EDTIB:n koko taloudellisen, teollisen ja rahoituspotentiaalin hyödyntämisen; korostaa, että todelliset puolustusalan sisämarkkinat ovat olennaisen tärkeät voimavarapuutteiden korjaamisen ja pelotevaikutuksen palauttamisen kannalta, minkä vuoksi ne ovat vahvan, suvereenin ja kilpailukykyisen unionin välttämätön kulmakivi;

4. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota toimimaan nopeasti ja luomaan todelliset puolustusalan sisämarkkinat sekä tarjonta- että kysyntäpuolella; muistuttaa, että kysynnän yhdistäminen yhteishankinnoilla ja yhteisellä elinkaaren hallinnoinnilla, sääntelyn yksinkertaistaminen ja rajatylittävä teollinen yhdentyminen EU:n tasolla ovat kiireellisesti tarpeen, jotta tällaiset esteet voidaan poistaa ja jotta voidaan vähentää riippuvuutta kolmansista maista, kuten Lettan ja Draghin raporteissa esitetään;

5. muistuttaa, että on tärkeää varmistaa demokraattinen legitimiteetti, kansalaisten luottamus instituutioihin, vastuuvelvollisuus ja avoimuus, jotta voidaan varmistaa tarvittava julkinen tuki puolustusmenojen lisäämiselle; korostaa, että on tärkeää varmistaa Euroopan puolustusmenojen kasvuun liittyvien kustannusten ja hyötyjen oikeudenmukainen ja tasapainoinen jakautuminen kaikkialla EU:ssa;

Puolustusalan sisämarkkinoiden esteet

6. korostaa, että puolustusteollisen ympäristön nykyinen rakenne johtaa tarpeettomiin päällekkäisyyksiin, ulkoisiin riippuvuuksiin ja tehottomuuteen ja haittaa EDTIB:n ja EU:n puolustusvalmiuden vahvistamista; korostaa, että hajanaisuus sekä riittämättömät investoinnit ja puutteet pitkän aikavälin puolustusmenojen suunnittelussa estävät sellaisten mittakaavaetujen toteutumisen, joita voisi syntyä puolustustarvikkeiden hankinnan ja tuotannon yhdistämisestä eurooppalaisissa yrityksissä; korostaa, että on välttämätöntä poistaa EU:n puolustusteollisen ympäristön hajanaisuus sekä hyödyntää mahdollisia mittakaavaetuja ja saada lisätietoa puolustusalan sisämarkkinoiden esteistä; korostaa, että puolustusalan sisämarkkinoilla on varmistettava toimialojen ja

tutkimusorganisaatioiden, myös startup-yritysten, tasapuoliset osallistumismahdollisuudet kaikista jäsenvaltioista, myös pienemmistä talouksista, eivätkä ne saisi johtaa liian keskitettyyn puolustusteollisuuden malliin; korostaa, että tällainen markkinarakenne edistää taloudellista yhteenkuuluvuutta luomalla laadukkaita työpaikkoja valmistusteollisuudessa sekä tutkimuksen ja kehityksen alalla EU:n eri alueilla, myös taloudellisesti vähemmän kehittyneillä alueilla; panee lisäksi merkille, että tällainen maantieteellinen monipuolistaminen edistää häiriönsietokykyä ja toimitusvarmuutta ja auttaa myös välttämään monopolien syntymistä ja pk- ja midcap-yrityksille aiheutuvia haittoja;

7. pitää valitettavana, ettei nykyisestä koordinoidusta voimavarojen suunnittelusta ja puolustukseen liittyvien tuotteiden menoista ole saatu tuloksia kaikkialla EU:ssa, mikä on johtanut erilaisiin sääntöihin ja tukikelpoisuuskriteereihin ja varojen tehottomaan käyttöön sekä aiheuttanut oikeudellista epävarmuutta ja usein johtanut siihen, että jäsenvaltiot ovat asettaneet etusijalle kahdenvälisen yhteistyön EU:n ulkopuolisten maiden kanssa; pitää valitettavana, että kansallisesti määritetyt painopisteet estävät usein tuloksellisen yhteistyön EU:ssa;

8. pitää valitettavana jatkuvaa jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen puutetta, joka ilmenee esimerkiksi haluttomuutena perustaa alueellisia teollisuusosaamiskeskuksia, rajatylittävän yhteistyön ja yhteisten voimavarojen suunnittelun vähäisyytenä, puolustukseen liittyvien tavaroiden ja palvelujen EU:n sisäisten hankintojen riittämättömänä määränä sekä päällekkäisinä tai varatoimena toteutettavina rajoituksina EU:n sisäisille puolustustarvikkeiden siirroille, mikä haittaa täysin yhdentyneiden eurooppalaisten toimitusketjujen kehittämistä ja muodostaa merkittävän esteen todellisten puolustusalan sisämarkkinoiden kehittämiselle;

9. katsoo, että EU:n nykyiset lainsäädäntökehykset eivät tarjoa edellytyksiä sellaisten tavaroiden hankinnalle, joiden innovointisyklit ovat nopeita, esimerkiksi droonien kehittämisen alalla; on huolissaan siitä, että puolustusalan sisämarkkinoita heikentää edelleen se, että jäsenvaltiot eivät sovella niiden sääntöjä riittävän yhdenmukaisesti, ja se, että SEUT 346 artiklassa määrättyä poikkeusta käytetään suhteettomasti, mikä haittaa EU:n yhteisten puolustushankintojen toteuttamista; korostaa, että tarvitaan kohdennettua tukea pk-yrityksille sekä pienille midcap-yrityksille, jotta voidaan helpottaa niiden osallistumista puolustusteollisuuden toimitusketjuun ja lisätä innovointia samalla, kun rakennetaan teollisuuden varakapasiteettia, jolla parannetaan EU:n häiriönsietokykyä ja toimitusvarmuutta;

10. on huolissaan siitä, että puolustusalan sisämarkkinoita heikentää edelleen se, että jäsenvaltiot eivät sovella niiden sääntöjä riittävän yhdenmukaisesti; on huolissaan erityisesti SEUT 346 artiklan toistuvasta käytöstä, sillä Euroopan unionin tuomioistuin on useissa

tapauksissa todennut, että sitä on käytetty perusteettomasti ja näin ollen väärin; korostaa, että on siirryttävä lähestymistapaan, jolla turvataan EU:n keskeiset turvallisuusedut, kun otetaan huomioon nykyinen geopoliittinen tilanne ja EU:n yhtenäisyyteen kohdistuvat uhat;

11. katsoo, että asevientiä koskevan EU:n yhteisen kannan[13] noudattaminen kaikilta osin jäsenvaltioissa on keskeinen osa toimivia puolustusalan sisämarkkinoita; katsoo, että yhdenmukaistetun EU:n vientivalvontajärjestelmän puuttuminen ja erilaisten lupien, lisenssien, todistusten ja turvallisuusselvitysten vastavuoroisen tunnustamisen puute luovat edelleen esteitä puolustusalan sisämarkkinoiden toiminnalle, koska ne vaikuttavat EU:n sisäisiin siirtoihin; muistuttaa, että puolustusalan tuotanto on nykyään hyvin riippuvainen EU:n yhdennetyistä rajatylittävistä toimitusketjuista ja että komponentit ovat peräisin useista jäsenvaltioista, minkä takia viennin estyminen aiheuttaa epävarmuutta teollisuudelle ja toimitusketjuille; korostaa, että tarvitaan käytännön ratkaisu, jossa otetaan huomioon nykyiset riippuvuudet EU:n ulkopuolisista maista, myös siltä osin kuin on kyse kriittisten raaka-aineiden kasvavasta merkityksestä EDTIB:lle sekä mahdollisesta altistumisesta EU:n ulkopuolisten maiden harjoittamille pakkokeinoille; korostaa, että jos Eurooppa ei voi taata ja suunnitella harvinaisten maametallien, puolijohteiden ja korkealaatuisten metallien kaltaisten tuotantopanosten saantia, se ei voi saavuttaa puolustusteollisuuden lisäämistä ja strategista riippumattomuutta koskevia kunnianhimoisia tavoitteitaan;

12. katsoo, että EU:n ja jäsenvaltioiden puolustusvoimavarojen kehittämisprosessien ja Naton puolustussuunnittelu- ja arviointiprosessin välinen koordinointi on välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten Nato-liittolaisten välinen johdonmukaisuus ja yhteentoimivuus; pitää valitettavana, että Naton ja EU:n välillä ei ole sellaista yhteistyösopimusta Naton standardeja koskevasta tietojenvaihdosta (STANAG), jonka noudattamista EU voisi valvoa sitovilla välineillä; korostaa, että standardien puutteellinen valvonta on viime vuosikymmeninä johtanut tehottomuuteen, päällekkäisyyksiin ja yhteentoimimattomuuteen ja että se aiheuttaa edelleen ongelmia;

Esteiden poistaminen

13. kehottaa neuvostoa ja komissiota osoittamaan EU:n puolustusohjelmiin riittävästi rahoitusta seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, jotta voidaan tarjota tehokkaita kannustimia jäsenvaltioille yhteisten voimavarojen kehittämiseen ja hankintaan ja

---

[13] Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8. joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

niiden puolustusteollisuudelle tiiviimmän rajatylittävän yhteistyön tekemiseen; korostaa uusien kehysten, kuten yhteistä etua koskevien Euroopan puolustushankkeiden, mukaan lukien puolustusvalmiuden tiekartassa 2030 ehdotetut neljä lippulaivahanketta, ja eurooppalaista puolustusmateriaaliohjelmaa varten tarkoitettujen rakenteiden, tarjoamia mahdollisuuksia saavuttaa nämä tavoitteet riittävän pitkän aikavälin rahoituksen avulla; korostaa, että rahoituksessa olisi asetettava etusijalle hankkeet, jotka tuottavat selkeää eurooppalaista lisäarvoa, vahvistavat yhteentoimivuutta ja parantavat teollisuuden pitkän aikavälin kestävyyttä ja joilla on operatiivisia vaikutuksia;

14. panee merkille Euroopan puolustusteollisuuden tuotantokapasiteetin nykyiset rajoitukset, joista huolimatta puolustusteollisuus kuitenkin laajenee, ja kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan ”osta eurooppalaista” -lähestymistapaa, jossa asetetaan etusijalle puolustukseen liittyvien tuotteiden yhteishankinnat EDTIB:stä, Ukrainasta, Euroopan talousalueen / Euroopan vapaakauppaliiton (ETA/EFTA) maista ja täydentävänä vaihtoehtona EU:n ulkopuolisista maista, joiden kanssa EU on allekirjoittanut turvallisuus- ja puolustuskumppanuuden, sekä puolustukseen liittyvien tuotteiden tuotannon lisääminen näissä maissa, koska näin varmistettaisiin EDTIB:n ennakoitavissa oleva tilausmäärä, edistettäisiin yksityisiä investointeja puolustukseen liittyvien tuotteiden tutkimukseen ja kehittämiseen sekä autettaisiin EDTIB:tä tuottamaan riittäviä määriä innovatiivisia puolustukseen liittyviä tuotteita; kehottaa jäsenvaltioita allekirjoittamaan sopimuksia, joilla annetaan vakaita signaaleja eurooppalaisten tuotteiden kokonaiskysynnästä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ja luomaan näin investointivarmuutta EDTIB:n laajentamista varten;

15. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita ottamaan Ukrainan osaksi puolustusalan sisämarkkinoita mahdollisimman laajasti helpottamalla teollisuuskumppanuuksia, pääsyä yhteishankintamekanismeihin ja osallistumista EU:n ohjelmiin, kuten Euroopan puolustusrahastoon ja EDIP-ohjelmaan kuuluvaan erityiseen Ukrainan tukemiseen tarkoitettuun välineeseen, jotta voidaan mahdollistaa Ukrainan asteittainen yhdentyminen EDTIB:n toimitusketjuihin, sekä pitämään mielessä, että Ukrainan tulevaisuus on EU:ssa ja että sen yhdentyminen hyödyttäisi sekä EDTIB:tä – kun otetaan huomioon Ukrainan edistynyt ja taistelukelpoiseksi osoitettu puolustusteknologia ja innovatiiviset teolliset valmiudet – että Ukrainan puolustusalan teollista ja teknologista perustaa;

16. katsoo, että puolustus- ja turvallisuusalan julkisia hankintoja koskevan direktiivin 2009/81/EY täytäntöönpanoa on parannettava merkittävästi, ja kehottaa komissiota ehdottamaan kunnianhimoista tarkistusta; korostaa, että jäsenvaltioille on hyödyllistä antaa mahdollisuus hyödyntää toistensa puitesopimuksia, jotta EU:n puolustusvalmiutta voidaan parantaa lyhyellä aikavälillä, koska näin ne voivat tehdä hankintoja nopeammin ja tehokkaammin, samalla

kun voidaan odottaa, että pitkällä aikavälillä hankinnat tehdään yhteisillä puitesopimuksilla, jotka on suunniteltu alusta alkaen EU:n julkisia hankintoja koskevien kriteerien mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään erilaisia sopimusmuotoja, joissa määrätään innovoinnista, kilpailusta ja yksityisistä pääomainvestoinneista, ja varmistamaan, että kilpailusääntöjä, lahjomattomuutta koskevia vaatimuksia ja korruptiontorjuntastandardeja noudatetaan kaikilta osin, ja muistuttaa, että Euroopan pääomamarkkinoilla on keskeinen rooli puolustusalan innovoinnin rahoittamisessa; katsoo lisäksi, että turvallisuus- ja puolustusnäkökohdat, kuten siviilikomponenttien esiintyminen puolustustarvikkeissa, olisi otettava huomioon julkisista hankinnoista annetun direktiivin 2014/24/EU[14] uudelleentarkastelussa; kehottaa tässä yhteydessä komissiota esittämään päivitetyn version puolustusalan innovaatiokumppanuuksista osana direktiivin 2009/81/EY tulevaa kattavaa tarkistusta, jotta tämä väline voidaan mukauttaa paremmin puolustusalan markkinoiden erityispiirteisiin ja nykyiseen haastavaan turvallisuustilanteeseen;

17. korostaa, että komission on EU:n kilpailu- ja valtiontukisääntöjä soveltaessaan asetettava etusijalle sisämarkkinoiden yhtenäisyys ja eheys, jotta vältetään kilpailun vääristyminen ja turvataan tasapuoliset toimintaedellytykset ja yhteenkuuluvuus jäsenvaltioiden välillä, ja kiinnitettävä erityistä huomiota pienempiin jäsenvaltioihin, joiden finanssipoliittiset valmiudet tukea kansallista puolustusteollisuutta ovat suhteellisesti pienemmät; korostaa, että kansallisten tukien laaja käyttö puolustusalan investointien tukemiseen saattaa aiheuttaa hajanaisuutta sisämarkkinoilla ja heikentää yritysten, erityisesti pk-yritysten, tasapuolisia toimintaedellytyksiä eri puolilla EU:ta;

18. pyytää komissiota antamaan suosituksen SEUT 346 artiklan tulkinnasta, jotta lähestymistapa olisi yhtenäinen ja johdonmukainen kaikkialla EU:ssa, ja ottamaan suosituksessa huomioon tarpeen turvata aukottomasti jäsenvaltioiden keskeiset turvallisuusedut sekä sen, että SEUT 346 artiklaa on käytettävä vain erityistapauksissa EU:n keskinäisriippuvaisen turvallisuusarkkitehtuurin nykytilanteen mukaisesti; katsoo, että komission olisi voitava arvioida SEUT 346 artiklan yleistä täytäntöönpanoa tapauskohtaisesti, jotta voidaan puuttua mahdollisiin rakenteellisiin väärinkäytöksiin Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ja EU:n keskinäisriippuvaisen turvallisuusarkkitehtuurin nykytilanteen mukaisesti;

---

14 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26. helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

19. korostaa tarvetta tarjota kohdennettua tukea, erityisesti uusien tuotteiden prototyyppien testaamiseen, ja asettaa etusijalle uusiin teknologioihin ja läpimurtoteknologioihin tehtävät investoinnit; korostaa Ukrainan puolustus- ja teknologia-alan sidosryhmien kanssa näillä erittäin innovatiivisilla aloilla tehtävän tiiviin yhteistyön lisäarvoa; korostaa, että on tärkeää turvata tällaisiin innovaatioihin investoivien yritysten, myös pk-yritysten, taloudellinen elinkelpoisuus; korostaa, että erityistoimenpiteillä olisi helpotettava pk-yritysten rajatylittävää yhteistyötä, erityisesti kyberteknologian, tekoälyn sekä miehittämättömien teknologioiden ja kaksikäyttöteknologioiden alalla, jäsenvaltioiden nykyisten osaamiskeskusten pohjalta;

20. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota perustamaan Yhdysvaltojen puolustusministeriön tutkimus- ja kehitysviraston (DARPA) tai Naton DIANA-välineen (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic) kaltaisia malleja vastaavan puolustusalan innovoinnin vauhdittamista koskevan eurooppalaisen aloitteen, jolla rahoitettaisiin puolustusalan korkean riskitason ja tuottavuuden tutkimushankkeita ja tarjottaisiin nopeita väyliä läpimurtoteknologioiden testaamiseen ja hyödyntämiseen puolustusvoimavaroja koskevissa eurooppalaisissa ohjelmissa; panee merkille, että nykyiset EU:n tutkimus- ja kehitysvälineet, kuten Euroopan puolustusrahasto, EU:n puolustusalan innovaatiojärjestelmä (EUDIS) ja EU:n puolustusalan innovaatiokeskus (HEDI), jättävät tulosten omistajuuden edunsaajille ja sallivat komissiolle ja yhteisrahoitukseen osallistuville jäsenvaltioille vain rajoitettuja, muita kuin tuotantoon liittyviä oikeuksia; kehottaa komissiota suunnittelemaan asianmukaisen teollis- ja tekijänoikeusjärjestelmän, joka on mukautettu puolustusalan herkkyystekijöihin ja samalla riittävän houkutteleva sekä kansallisten puolustusministeriöiden että teollisuuden kannalta, jotta voidaan varmistaa, että ohjelmalla vastataan voimavaratarpeisiin ja -painopisteisiin;

21. korostaa tarvetta yksinkertaistaa puolustukseen liittyvien tuotteiden EU:n sisäisiä siirtoja koskevia sääntöjä ja poistaa niihin liittyviä esteitä, myös siltä osin kuin on kyse kriteerien ja sertifiointien vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä ennakkolupapyyntöjen yksinkertaistamisesta; pitää valitettavana direktiivin 2009/81/EY mukaisten yleisten siirtolupien vähäistä käyttöä ja yksittäisten lupien laajaa käyttöä ja kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään kaikilta osin mahdollisuuksia yksinkertaistaa sääntöjä ja vähentää hallinnollista rasitusta nykyisen oikeudellisen kehyksen puitteissa; kehottaa komissiota esittämään kiireellisesti ehdotuksia, joilla yhdenmukaistetaan edelleen puolustukseen liittyvien tuotteiden EU:n sisäisiä siirtoja ja varmistetaan, että tällaisten tuotteiden liikkuvuutta yksinkertaistaan EU:ssa, erityisesti poistamalla lupavaatimukset komponenteilta, jotka on jo liitetty tai on tarkoitus liittää puolustukseen liittyvään tuotteeseen eikä niitä voida siirtää eteenpäin tai viedä sellaisenaan; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita

pyrkimään samaan tavoitteeseen ja saattamaan puolustusalan koontiasetuksessa ehdotetut toimenpiteet nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöään ja soveltamaan niitä puolustukseen liittyvien tuotteiden EU:n sisäisisiin siirtoihin; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan kaikilta osin asevientiä koskevaa EU:n yhteistä kantaa ja harkitsemaan mahdollisuuksien mukaan puolustustarvikkeita koskevien vientisääntöjen yhdenmukaistamista edelleen; ehdottaa mahdollisina lähtökohtina vientivalvontajärjestelmien yhdenmukaistamista, yleisten siirtolupien kattavuuden laajentamista tai Aachenin sopimuksen käyttämistä ja yrityksen sisäisiä siirtoja koskevan direktiivin[15] vahvistamista puolustukseen liittyvien tuotteiden EU:n sisäisten siirtojen helpottamiseksi;

22. kehottaa komissiota, EDAa ja jäsenvaltioita perustamaan turvallisuusselvitysten ja todistusten vastavuoroista tunnustamista koskevan järjestelmän, jotta yhdessä jäsenvaltiossa tehdyt turvallisuusselvitykset hyväksytään myös muissa jäsenvaltioissa; ehdottaa, että laaditaan vapaaehtoinen yleissopimus turvallisuusselvitysten vastavuoroista tunnustamista koskevista sopimuksista EU:n jäsenvaltioiden välillä siten, että yhdessä jäsenvaltiossa voimassa olevan turvallisuusselvityksen omaavan yrityksen tai henkilön kyseinen turvallisuusselvitys tunnustettaisiin muissa sopimukseen liittyneissä valtioissa sillä varauksella, että tietojen jakaminen ja valvonta on asianmukaista; kehottaa EDAa helpottamaan tämän kehyksen kehittämistä ja jäsenvaltioita saattamaan sen nopeasti päätökseen;

23. korostaa, että on välttämätöntä vahvistaa Euroopan puolustusalan toimitusketjujen häiriönsietokykyä sekä vähentää yksittäisiä vikakohtia ja altistumista EU:n ulkopuolisten maiden mahdollisille pakkokeinoille, joista esimerkkinä ovat Kiinan uhkaukset rajoittaa raaka-aineiden vientiä; vaatii, että EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevan säädöksen[16] täytäntöönpanossa asetetaan puolustusalan tarpeet erityiseksi painopisteeksi;

24. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan kannustimia, joilla voidaan monipuolistaa toimitusketjua, mukaan lukien uusille markkinatulokkaille ja pk-yrityksille suunnattu tuki; korostaa, että kustannustehokkuuden tavoittelu ei saa heikentää kansallista toimitusvarmuutta; kehottaa komissiota valvomaan toimitusketjujen

---

15 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/66/EU, annettu 15. toukokuuta 2014, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä (EUVL L 157, 27.5.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

16 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1252, annettu 11. huhtikuuta 2024, puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

riskejä, etsimään kohtia, joissa on vaarallisia keskittymiä, ja raportoimaan säännöllisesti edistyksestä toimitusketjujen monipuolistamisessa; kehottaa komissiota lisäksi puuttumaan tilanteisiin, joissa EU:n ulkopuolisten maiden alihankkijat kieltäytyvät toimittamasta materiaaleja, jos niitä käytetään sotilassovelluksiin; korostaa, että tarvitaan oikeudellinen kehys, jolla varmistetaan sopimusten pitävyys puolustusalan toimitusketjujen kaikissa osissa; kehottaa komissiota perustamaan strategisia varastoja EU:n varautumisunionistrategian mukaisesti; korostaa tässä yhteydessä EDIP-ohjelmassa perustetun toimitusvarmuusjärjestelmän merkitystä;

25. korostaa tarvetta varmistaa, että puolustusteollisuuden tuotanto, investoinnit ja arvonmuodostus jakautuvat maantieteellisesti tasapainoisesti ja edistävät taloudellista ja sosiaalista lähentymistä EU:ssa samalla, kun parannetaan häiriönsietokykyä maantieteellisen monipuolistamisen avulla ja otetaan huomioon jäsenvaltioiden kohtaamat turvallisuusuhat niiden omilla alueilla; kehottaa toteuttamaan puolustusalan investointisuunnittelun siten, että sillä vahvistetaan sosiaalista yhteenkuuluvuutta alueiden ja jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä sekä parannetaan samalla häiriönsietokykyä puolustuskriisien aikana, edellyttäen, että tämä ei heikennä kustannustehokkuutta, nopeutta ja kilpailua koskevaa tavoitetta;

26. kehottaa komissiota antamaan selkeitä ohjeita siitä, miten puolustus- ja turvallisuusnäkökohtia on punnittava EDTIB:hen vaikuttavissa yrityskeskittymien valvontaa koskevissa päätöksissä EU:n kilpailupolitiikan mukaisesti; kehottaa lisäksi komissiota harkitsemaan kohdennettuja mukautuksia EU:n kilpailusääntöihin, jotta voidaan tukea paremmin juuri puolustusteollisuuden tarpeita, esimerkiksi ottamalla käyttöön kohdennettu ryhmäpoikkeus EU:n ohjelmista rahoitettaville puolustusalan tutkimus- ja kehityshankkeille; korostaa, että toimitusvarmuus ja strategisten riippuvuuksien vähentäminen olisi katsottava myönteisiksi kriteereiksi yrityskeskittymien arvioinneissa tai puolustusalan tukitoimenpiteiksi;

27. korostaa, että EU:n on omaksuttava ennakoivampi rooli pyrittäessä ylläpitämään investointeja kaksikäyttöteknologioihin ja -tuotteisiin erityisesti silloin, kun ne ovat osa puolustukseen liittyvien tuotteiden toimitusketjua, jotta voidaan parantaa EU:n toimitusvarmuutta ja häiriönsietokykyä hybridiuhkia ja uusia uhkia vastaan; kannattaa näiden teknologioiden siviilialan kaupallistamisen edistämistä keinona laajentaa markkinamahdollisuuksia, luoda myönteisiä heijastusvaikutuksia ja vahvistaa EDTIB:tä, mikä edistää sotilas- ja siviilialan kehityksen välisiä synergioita; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan kannustimia, joilla voidaan rajoittaa puolustukseen liittyvien tuotteiden kriittisimpien tuotantopanosten toimitusketjut EU:hun, myös vahvistamalla puolustusalan pääomarahoitusvälinettä keskittyen myöhäisen vaiheen

kaupallistamiseen, scale-up-rahoitukseen ja pk-yritysten mahdollisuuksiin hyödyntää testausväyliä ja kyberharjoitteluympäristöjä; korostaa, että kehittyvää uuden avaruustoiminnan alaa ja sen kaksikäyttöteknologioita koskevaa innovointipotentiaalia olisi hyödynnettävä kattavasti puolustus- ja siviilialan kehityksessä;

28. kehottaa komissiota arvioimaan, millaiset oikeudelliset sekä menettelyihin ja sääntelyyn liittyvät mukautukset olisivat tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että EU ja sen jäsenvaltiot voivat mukauttaa nopeasti puolustusalan hankinta- ja tuotantosääntöjä sodan syttyessä tai suuren turvallisuuskriisin sattuessa ja että sisämarkkinoiden häiriöt estetään; kehottaa lisäksi komissiota varmistamaan, että tällainen toiminta on yhdenmukaista EDIP-ohjelmaan sisältyvän toimitusvarmuusjärjestelmän kanssa; korostaa, että on tärkeää varautua laatimalla hätätilanteessa tehtäviä hankintoja ja teollisuustuotannon nopeaa lisäämistä koskeva valmiuskehys, joka voidaan ottaa tarvittaessa nopeasti käyttöön;

29. katsoo, että EU:n toimielinten ja virastojen olisi vahvistettava rooliaan jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin edistäjinä, ja suhtautuu myönteisesti EDAn panokseen, erityisesti siltä osin kuin on kyse voimavarojen kehittämissuunnitelmasta ja puolustuksen koordinoidusta vuosittaisesta tarkastelusta, ja korostaa, että sen asiantuntemusta olisi hyödynnettävä kokonaisvaltaisesti; korostaa EDAn ratkaisevaa asemaa puolustusalan sisämarkkinoiden edistämisessä ja kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan tältä osin EDAn valtuuksia ja resursseja; kannattaa EDAn laajempaa osallistumista EU:n puolustusaloitteisiin ja puolustusalan sisämarkkinoiden pitkäaikaisten esteiden määrittämiseen; kehottaa kehittämään EDAn puolustusalan innovaatiokeskusta ja ottamaan sen alueellisesti käyttöön, jotta sen roolia pk-yritysten, startup-yritysten, tutkimuskeskusten ja pääasiallisten toimeksisaajien välisenä keskeisenä foorumina voidaan laajentaa; on vakaasti sitä mieltä, että EDAn vahvistaminen auttaa edistämään keskinäistä luottamusta ja yhteistyötä, joita tarvitaan puolustusalan sisämarkkinoiden edistämisessä, koska EDAlla on ainutlaatuiset edellytykset yhdistää kansalliset ja EU:n edut; suhtautuu myönteisesti myös puolustusmateriaalialan yhteistyöorganisaation kaltaisten monenvälisten hankintavirastojen panokseen, sillä ne edistävät tarvikkeiden yhdenmukaistamista jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten kumppanimaiden välillä;

30. korostaa tarvetta lisätä EU:n rahoitusta, jotta voidaan korjata puolustukseen liittyviä tuotteita koskevan innovoinnin kaupallistamisvaje; kehottaa vahvistamaan välineitä, joilla varmistetaan, että pk- ja midcap-yrityksillä on todellinen ja skaalautuva mahdollisuus saada yksityistä pääomaa ja hyödyntää puolustusohjelmia, muun muassa virtaviivaistettujen hankintojen, innovointimyönteisten sääntöjen ja rajatylittävää verkostoitumista koskevan tuen avulla, jotta voidaan varmistaa niiden osallistumisen

lisääminen ja varojen oikeudenmukaisempi kohdentaminen; korostaa, että on tärkeää perustaa puolustusalan innovaatiokeskuksen alaisuudessa toimivia alueellisia puolustusteknologian hautomoita, jotta voidaan tukea rajatylittäviä pk-yritysten konsortioita, tarjota neuvontaa puolustushankinnoista ja helpottaa innovatiivisten teknologioiden testausta ja validointia yhteistyössä asevoimien loppukäyttäjien kanssa;

31. korostaa, että EU:n ja Naton on allekirjoitettava kattava voimavarojen suunnittelua ja kehittämistä sekä standardointia koskeva yhteistyösopimus, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen ja täydentävä suunnittelu ja yhteentoimivat puolustusvoimavarat; korostaa, että tällaisessa yhteistyössä on kunnioitettava molempien organisaatioiden riippumattomuutta sekä samalla vältettävä päällekkäisyyksiä ja edistettävä oikeudenmukaista vastuunjakoa; kehottaa komissiota yhteistyössä EDAn kanssa laatimaan lainsäädäntöehdotuksen, jolla luotaisiin yhdenmukaistettu EU:n kehys oikeudellisesti sitoville puolustukseen liittyvien tuotteiden teknisille standardeille ja sertifioinnille perustuen eurooppalaiseen puolustusstandardien viitejärjestelmään (EDSTAR) ja tarvittaessa kodifioitaisiin tietyt Naton standardointisopimukset EU:n lainsäädäntöön; kehottaa lisäksi komissiota ehdottamaan kehystä puolustustarvikkeiden yhteiselle eurooppalaiselle testaukselle ja sertifioinnille sen sijaan, että kullekin puolustustarvikkeelle tehtäisiin erillinen kansallinen validointi, mukaan lukien yhteiset testaus- ja sertifiointilaitokset; kehottaa jäsenvaltioita yhdenmukaistamaan hankintoja ja voimavarojen kehittämistä koskevat toimet Naton puolustussuunnittelun painopisteiden kanssa, varmistamaan järjestelmien täyden yhteentoimivuuden ja välttämään rinnakkaisia rakenteita; korostaa, että vahvemman ja yhdentyneemmän Euroopan puolustusteollisuuden olisi kasvatettava Euroopan panosta Natossa ja transatlanttisessa vastuunjaossa ja että samalla olisi ylläpidettävä avointa yhteistyötä luotettujen kumppanien, kuten Ukrainan, ETA/EFTA-maiden ja turvallisuus- ja puolustuskumppanuusvaltioiden, kanssa; kehottaa panemaa täytäntöön Naton nopeaa käyttöönottoa koskevan toimintasuunnitelman, jonka tavoitteena on nopeuttaa kansallisia hankintaprosesseja, edistää hankintasyklien, testausprotokollien ja sertifiointikehysten uudistamista sekä varmistaa, että sotilaallinen innovointi pysyy uhkaympäristön tahdissa;

32. panee merkille puolustukseen liittyvät suositukset, jotka Italian entinen pääministeri Enrico Letta esitti vuonna 2024 raportissaan ”Much More Than a Market”; toteaa, että yhteistoiminnallisia hankintoja koskevien ohjelmien verotukselliset esteet ja erilaiset arvonlisäveromenettelyt haittaavat vuodeksi 2030 asetettujen puolustusvalmiustavoitteiden saavuttamista, puolustusteollisuuden tuotannon lisäämistä ja yhteisten ohjelmien laajentamista; kehottaa komissiota toteuttamaan jatkotoimia Lettan raportin johdosta ja lisäämään toimia, joilla vähennetään verotuksellisia esteitä;

33. kehottaa jäsenvaltioita markkinoimaan nuorille ammattilaisille uraa puolustusteknologian parissa muun muassa tiedotuskampanjoilla, jotka koskevat alan vaikutusta Euroopan turvallisuuteen ja teknologiseen innovointiin; kannustaa perustamaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia puolustusalan yritysten, oppilaitosten ja hallitusten välille, jotta voidaan luoda osaamisjatkumoja; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota ehdottamaan työmarkkinaosapuolten, myös ammattiliittojen, kanssa käytävässä vuoropuhelussa alakohtaisia osaamisstrategioita, kuten koulutusohjelmia ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia, jotta puolustusteollisuuden nykyiset ja tulevat osaamisvajeet voidaan korjata; ehdottaa tässä yhteydessä, että osaamisunionin toimintasuunnitelmaan sisällytetään nimenomaisesti puolustusala, jotta helpotetaan ammattitaitoisten työntekijöiden liikkuvuutta jäsenvaltioissa sinne, missä heitä eniten tarvitaan;

34. kehottaa komissiota esittämään tarkempia määrällisiä tietoja puolustusalan sisämarkkinoiden mahdollisista taloudellisista ja toiminnallisista hyödyistä, myös tehokkuushyödyistä ja kollektiivisten sotilaallisten voimavarojen lisääntymisestä, riippumattoman vaikutustenarvioinnin avulla; kehottaa perustamaan keskitetyn yhteyspisteen, jossa sidosryhmät voivat ilmoittaa esteistä, kerätä näyttöä ja valvoa sääntöjen noudattamista jäsenvaltioissa;

35. suhtautuu myönteisesti Eurooppa-neuvoston lokakuussa 2025 antamiin päätelmiin, joissa kehotetaan laatimaan vuosikertomus EU:n puolustusteollisuuden valmiudesta, ja kehottaa täydentämään sitä puolustusalan sisämarkkinoiden tulostaululla, jonka komissio julkaisee yhteistyössä EDAn kanssa; korostaa, että tulostaulussa olisi seurattava indikaattoreita, kuten yhteistoiminnallisesti tai avoimen EU:n laajuisen kilpailun kautta toteutettujen puolustushankintojen osuutta, rajatylittävän teollisen yhteistyön määrää, pk-yritysten osallistumisastetta ja järjestelmän päällekkäisyyksien vähenemistä; korostaa, että siinä olisi myös otettava huomioon EU:n puolustusohjelmien sosioekonomiset hyödyt, kuten työpaikkojen luominen ja teollisuuden kehittäminen, eri jäsenvaltioissa ja alueilla, jotta voidaan ohjata politiikan kehitystä ja vahvistaa kansalaisten luottamusta;

36. uskoo vakaasti, että parlamentilla on oltava keskeinen rooli näiden toimintapolitiikkojen suunnittelussa, valvonnassa ja tarkastelussa, jotta EU:n puolustuspolitiikan demokraattinen legitimiteetti ja avoimuus voidaan taata hybridisodankäynnin ja disinformaatiokampanjoiden aikana; korostaa, että on varmistettava avoimuus ja vastuuvelvollisuus; kehottaa komissiota, neuvostoa, jäsenvaltioita ja EDAa varmistamaan suojatut kanavat turvallisuusluokiteltujen ja luottamuksellisten tietojen vaihtoon parlamentin, puolustusteollisuuden ja kansallisten viranomaisten välillä;

°

° °

37. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.